

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0408U005592

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-12-2008

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прокопенко Ірина Миколаївна

2. Prokopenko Iryna Mykolaivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.01

Назва наукової спеціальності: Радіобіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 09-12-2008

Спеціальність за освітою: 14.01.02 - medical bisness

Місце роботи здобувача: Державна установа "Науковий центр радіаційної медицини Академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 04837835

Місцезнаходження: 04050, м. Київ, вул. Мельникова, 53

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.562.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 04837835

Місцезнаходження: вул. Юрія Ілленка, 53, м. Київ, Київська обл., 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Науковий центр радіаційної медицини Академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 04837835

Місцезнаходження: 04050, м. Київ, вул. Мельникова, 53

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.49.47

Тема дисертації:

1. Особливості мегакаріоцитарного паростка гемопоезу у хворих на мієлофіброз з мієлоїдною метаплазією, опромінених внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС
2. Peculiarities of megakaryocytopoiesis in myelofibrosis with myeloid metaplasia patients exposed to ionizing radiation following the Chernobyl accident

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню радіаційно-індукованих змін мегакаріоцитарної ланки гемопоезу у хворих на мієлофіброз з мієлоїдною метаплазією (МММ), опромінених внаслідок аварії на ЧАЕС (0,21 - 49,0 сЗв). У хворих на МММ, опромінених внаслідок аварії на ЧАЕС, у зіставленні з хворими на МММ, опроміненими у межах доз природного фону, визначено: більш виразні остеопроліферативні зміни, тривалішу та виразнішу гіперплазію мегакаріоцитарної ланки гемопоезу, вищий вміст кровотворних елементів в одиниці площі гемопоетичної тканини; вищу концентрацію тромбоцитарного фактору росту - ВВ у кістковому мозку (КМ) у початкових стадіях захворювання, вміст якого корелює з кількістю мегакаріоцитів (МгКЦ) та відносною часткою гіполопатеєвих форм МгКЦ в КМ; активацію проліферації та прискорення

клітинного циклу за показником співвідношення відносної частки базофільних і поліхроматофільних МгКЦ до апоптичних форм МгКЦ; вищі показники середнього цитохімічного коефіцієнту кислій фосфатази МгКЦ, та кращу збереженість агрегаційних функцій тромбоцитів. Обґрунтовані критерії несприятливого перебігу МММ з урахуванням впливу радіаційної компоненти. Вперше у хворих на МММ проведено дослідження зв'язків доза-ефект з характеристиками мегакаріоцитопоезу. Визначено збільшення вмісту гіполопатових молодих форм МгКЦ при дозах, понад 1,58 сЗв ($p=0,06$); зменшення відносної частки функціонуючих МгКЦ при дозах, понад 8,92 сЗв ($p=0,02$), зменшення абсолютної кількості МгКЦ при дозах, вищих за 9,67 сЗв ($p=0,02$); зменшення активності кислій фосфатази у МгКЦ при дозах, вищих за 11,69 сЗв ($p=0,02$). зменшення абсолютної кількості тромбоцитів у крові при дозах, вищих за 11,78 сЗв ($p=0,02$). Отримані результати свідчать про наявний модифікуючий вплив ІВ на морфогенез МММ.

2. Dissertation is devoted to study of the megakaryocytopoiesis in myelofibrosis with myeloid metaplasia (MMM,) patients, exposed to ionizing radiation (IR) in doses 0.21 - 49.0 cSv due to Chernobyl accident. The current pathogenetic hypothesis in MMM is that clonal proliferation of megakaryocytes is accompanied by an abnormal cytokine release. Features of MMM that developed after exposure to IR has not been studied before. Using morphometry, cytomorphological, cytochemical methods and functional tests (aggregation of platelets) some peculiarities of megakaryopoiesis in IR-exposed MMM patients were revealed in comparison with non-exposed patients and prognostic criteria for IR-exposed MMM patients were proposed. For IR-exposed MMM patients there were typical more severe osteoproliferative changes and higher concentration of platelet-derived growth factor BB (PDGF-BB) in bone marrow at initial stages of disease; more profound and longer hyperplasia of megakaryocytopoiesis, correlation between PDGF-BB concentration and absolute number of megakaryocytes with predominance of hypolobular cells; activation and acceleration of cell cycle (according to the ratio of basophilic and polychromatophilic to apoptotic megakaryocytes), higher activity of acid phosphatase in megakaryocytes, and better aggregation of platelets under induction with collagen, adrenaline and adenosine triphosphate. New data of interrelation between individual doses of IR (ID) and megakaryopoiesis were found: positive correlation of ID and absolute count of all megakaryocytes and megakaryocytes with hypolobular nuclei ($ID>1.58$ cSv), negative correlation between ID and functional activity of megakaryocytes ($ID>8.92$ cSv), ID and absolute megakaryocytes count ($ID>9.67$ cSv), ID and megakaryocytic acid phosphatase activity ($ID>11.69$ cSv). Different influence of IR on megakaryocytopoiesis (stimulation under $ID>1.58$ cSv and inhibition under $ID>9.67$ cSv) were established. Obtained results can be used for the improving of diagnostics of IR-exposed MMM patients, development of modern prognostics models and optimization of treatment strategy for IR-associated MMM

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Віктор Іванович
2. Klymenko Viktor Ivanovich

Кваліфікація: д.мед.н., 03.00.01, 14.01.31

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бебешко Володимир Григорович
2. Bebeshko Vladymyr Grygorovich

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.07, 14.01.31

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Талько Вікторія Василівна
2. Талько Вікторія Василівна

Кваліфікація: д.мед.н., 03.00.01, 14.03.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Третяк Наталія Миколаївна

2. Третяк Наталія Миколаївна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.31, 14.00.29

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бebешко Володимир Григорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бebешко Володимир Григорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.